

PFU

NORDLYS arbeider etter Vær Varsomplakatens regler for god presse-skikk. Pressens Faglige Utvalg (PFU) behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål. Adresse: Prinsensgt. 1, postboks 46, sentrum, 0101 Oslo. Telefon 22 40 50 40, telefaks 22 41 19 80.

«Der tiltrængtes et blad som vil være en ærlig talsmann for småfolks sak»

Alfred Eriksen grunnlegger av Nordlys i 1902

DETTE SKJER

■ NASA skyter opp det nye romteleskopet WISE (Wide-Field Infrared Survey Explorer). Teleskopet skal lete etter hundretusenvis av mørke asteroider som ennå ikke er oppdaget i vårt solsystem.

■ Styremøte i Finnmarkseiendommen (FeFo) i Vadsø.

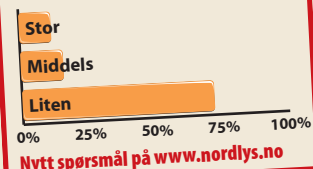
■ Stortinget har møte. På programmet: budsjettinnstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen, endringer i statsbudsjettet, budsjettinnstilling fra utenriks- og forsvarskomiteen, innstilling om Svalbardsbudsjettet.

■ Kommunestyremøte i Tromsø.

■ Formannskapsmøte i Bardu.

NETTOPP NÅ

Hvor stor betydning får klimatoppmøtet i København for miljøet?

FOR 20 ÅR SIDEN

TIL-veteranen Trond Steinar Albertsen (30) sitter i interimstyret som nå for alvor drar i gang arbeidet med å stifte en spillerforening i norsk fotball. Tirsdag var Albertsen i Oslo der styret diskuterte videre strategi. De øvrige i styret er Sverre Brandhaug, Rosenborg, Halvor Storskogen, Strømsgodset, Fridtjof Wilborn, Faaberg, Bjørn Gulden (eks. Bryne) og Anne Jensen fra Jardar. Spillerforeningen skal omfatte 1. divisjon herrer og damer samt 2. div. for herrer. **11. des. 1989**

FOR 50 ÅR SIDEN

De populære mannsmøtene i Harstad kirkes menighetssal fortsetter. Serien har benevnelsen «Mannen i samfunn og kirke». Forskjellige aktuelle emner tas opp til diskusjon og det serveres kaffe. Videre er det sang og musikk. Neste møte holdes 20. januar, og emnet er «Mannen og kvinnen skapte han dem». Nordlys tok disse bildene på møtet forleden, der det var diskusjon over emnet «Arbeidslivet i dag – glede eller tvang?»

Nordlys 9. des. 1959

ENDRET: Årets sesjon i den norsk-russiske fiskerikommisjonen fant nylig sted. Samarbeidsklimaet var varmt, ulikt den kjølige tonen i Murmansk ti år tidligere.

En bauta i samarbeidet

PÅ DEN 3. SIDE

Geir Hønneland forskningsleder Fridtjof Nansens Institutt og professor II UiT

For nøyaktig ti år siden var jeg med på den norsk-russiske fiskerikommisjonens årlige sesjon i Murmansk. Det ble den til dags dato mest dramatiske sesjonen i kommisjonens nå 33-årige historie.

Bak oss hadde vi «sju gode år» med tidenes høyeste kvotenivå og et ydmykt Russland som gikk med på det meste Norge foreslo av nye forvaltnings- og kontrolltiltak.

Nå var de glade 1990-åra definitivt over. En ting var at det internasjonale havforskningsrådet hadde foreslått en reduksjon i torskekvoten fra 480 000 til 110 000 tonn.

Enda mer bekymringsfullt var det at russerne nektet ethvert kvotekutt og beskyldte Norge for å ha uedle motiver når man langt på vei ønsket å følge forskernes anbefalinger.

Mange mente f.eks. at Norge ville redusere kvotene for å ramme russisk fiskerinæring. Selv var Norge et rikt land som kunne kompensere for kuttene ved økt oppdrett av torsk. I forhandlingssalen satt en profilert nordvestrussisk politiker og hyttet med neven mens han ropte «Krig mot Norge!»

Forhandlingene brutt

For første gang i kommisjonens historie ble forhandlingene brutt.

Først natten før hjemreisen ble delegasjonene pisket tilbake til forhandlingslokalene. Delegasjonslederne var blitt enige om en kvote på 390 000 tonn. Kommisjonen hadde nok en gang lyktes i å få i stand en avtale, men «seieren» smakte ikke godt.

På norsk side ble avvirket mellom vitenskapelige anbefalinger og fastsatt kvote utsatt for massiv kritikk. Miljøbevegelsen førte an, men fikk støtte fra både stortings- og professorhold. Selv landsfader Kåre Willoch ble med på laget og uttrykte større tiltro til miljøvernbevegelsens enn fiskeriorganisasjonens evne til å tenke langsiktig. Og på russisk side glefset man altså mot den norske forsiktighetslinjen. Dette lovet ikke godt for det nye tiåret.

Rolig atmosfære

Årets kommisjonsmøte fant nylig sted i svartehavsbyen Sotsji. Kontrasten til sesjonen i 1999 kunne knapt vært større – ikke bare klima-

SUKSESS: Fiskerisamarbeidet mellom Norge og Russland foregår i en rolig atmosfære utenfor medienes søkelys, skriver Geir Hønneland. Bildet er fra den russiske fabrikktråleren «Leonid Gulschenko». Foto: Ole Åsheim

tisk.

Samarbeidet mellom de to landene foregår i en rolig atmosfære og i stor grad utenfor medienes søkelys. Kritikk er tilnærmet fraværende. Bestandssituasjonen er god. Etter at torskekvoten lå relativt stabilt mellom 400 000 og 500 000 tonn utover 2000-tallet, har kommisjonen de siste par årene kunnet øke den til over 600 000 tonn.

Anklager

2000-tallet har ikke vært noen dans på roser for den norsk-russiske fiskerikommisjonen. Russerne har fortsatt sine anklager om onde hensikter i norsk fiskeripolitikk, og overfiske ble et par år inn i det nye årtuset et nytt hovedproblem.

Det interessante er imidlertid kommisjonens evne til å finne pragmatiske løsninger i form av kompromisser og nyvinninger i situasjoner hvor nettet tilsynelatende har snørt seg rundt den. Det startet allerede på sesjonen i Tromsø i 2000. For første gang fastsatte man da en treårskvote. Formålet var selvsagt å skape forutsigbarhet – og et pusterom. Verneinteressene fikk forsikring om at kvoten ikke skulle økes på tre år dersom ikke de fastsatte målene for gjenoppbygging av bestanden ble nådd underveis.

Fiskerinæringen i de to land fikk på sin side trygghet for at kvoter og råstofftilgang ikke ville reduseres ytterligere om ikke utviklingen tok

noen ekstraordinær vending. Framfor alt hadde partene i kommisjonen kommet på talefot igjen etter den katastrofale Murmansk-sesjonen året før.

Nyvinning

Allerede to år senere kom en av de største nyvinningene i kommisjonens historie, nemlig handlingsregelen for fastsettelse av torske- og hysekvotene.

Noe forenklet går regelen ut på at gjennomsnittlig fiskedødelighet over en treårsperiode skal holdes under føre-var-grensen til det internasjonale havforskningsrådet, samtidig som totalkvoten ikke skal endres med mer fra år til år enn 10% for torsk og 25% for hyse. Unntak kan gjøres i situasjoner hvor gytebestanden har falt under føre-var-grensen. Handlingsregelen endret arbeidsformen til kommisjonen fundamentalt. Mens delegasjonslederne tidligere måtte bruke mesteparten av tiden på å bli enige om totalkvotene (og ofte måt-

te kjempe hardt for å rekke dette før hjemreisen), ble kvotefastsettelsen nå en mer teknisk sak som kunne ordnes allerede tidlig på kommisjonsmøtet. Isteden kunne man vie tiden til andre saksfelt, som f.eks. kontrolltiltak.

De siste par årene har kommisjonen fraveket sin egen handlingsregel ved å øke torskekvotene med mer enn 10%. Kritikken har likevel stort sett uteblitt fordi bestands-situasjonen er så god. På årets sesjon drøftet også partene å gjøre handlingsregelen bedre tilpasset situasjoner med sterk bestandsvekst.

Det russiske overfiske utover 2000-tallet ble en ny smertefull sak for det bilaterale samarbeidet, men er nå tilnærmet eliminert. Framtida ser igjen lys ut. Man har fått enda bedre erfaring i å håndtere uventede problemer sammen. Fiskerikommisjonen er norsk-russisk pragmatisme på sitt beste, en bauta i det internasjonale samarbeidet i nord.

FIN I DESEMBER!

Vi har engasjert flere frisører i desember og har

ledige timer/DROP-IN

i Stakkevollvegen 69A og Storgata 39

Proff sminkør i Storgata i desember m/erfaring fra film, TV og fashion.

Vi har negledesign også

VELKOMMEN INNOM!

SHAMPOO FRISØR

Stakkevollv. 69A tlf. 92 02 49 99 • Storgata 39 tlf. 96 22 49 99

Fiskerikommisjonen er norsk-russisk pragmatisme på sitt beste, en bauta i det internasjonale samarbeidet i nord.